

PERIFÉRÁK ÉPÍTÉSZETE – Útkereső kísérletek

a Fenntartható közösségek Stúdió 2025
ősi (kötelezően) választható kurzusa

PROGRAM- ÉS TÁRGYFELELŐS:
Kemes Balázs DLA egyetemi adjunktus

OKTATÓK:
Kemes Balázs DLA egyetemi adjunktus
Dombrovsky Zsófia doktorandusz

↑

Unión Alto Sanibeni Nursery and Primary School Tanquin, Peru (2019)

A perifériák szó eredeti jelentésében egy központtól távol eső részt, egy terület külső szélét, perem- vagy határvidéket jelöl. Természetesen ez az értelmezés ma is helytálló, de a szó jelenkorunkban újabb jelentésrétegekkel egészült ki. A fizikai és térbeli tartalmat vizsgálva ma az eredeti értelmezés szerinti központokban is találhatóak perifériák vagy periférikus helyzetek. A legnagyobb változás azonban fogalmi szinten következett be. A periféria szó ma már inkább olyan jelenségeket, témaköröket jelöl, amelyek nincsenek az élet és a napi gondolkodás fókuszában, fősodrában. A hat éve indult tárgy kereteiben világunk azon aktuális, de perifériára szoruló jelenségeit próbáljuk összegyűjteni és értelmezni, melyek alapvetően hatnak kultúránkra, azon belül is épített környezetünkre, így magára az építészetre is.

Korunk egyik legnagyobb kihívását jelentik azoknak a nagy lélekszámú emberi közösségeknek a problémái, amelyek mélyszegénységben, sok esetben társadalmi kirekesztettségben élnek. Helyzetüket nem választották, hanem beleszülettek, saját erőből pedig biztosan nem tudnak változtatni rajta. A jelenség majdnem minden országban megtalálható, bár létrejöttének okai és kiterjedtsége területileg erősen különböző. A problémák kezelését célzó protokollok nem vagy nagyon kis hatékonysággal működnek. Nem csoda, hogy egyre több szakterület felől érkeznek különböző segítő kezdeményezések. A sikeres programok mindig valamilyen, az adott helyben vagy közösségben meglévő, elfeledett adottsághoz nyúlnak vissza, de azt finoman hangolják a jelen körülményekhez és lehetőségekhez. Az idei félév fókuszát ilyen útkereső kísérletek megismerése és elemzése adja majd.

Meghívott szakemberek (klímakutató, ökológus, történész, szociológus, jogász) segítségével a fenti jelenség hátterét járjuk körbe a félév első részében, majd olyan sikeres külföldi és hazai kezdeményezéseket vizsgálunk a félév további részében, amelyek gyökeresen máshogy közelítenek a fenti problémakörhöz,

működő alternatívát kínálnak a jelenlegi rendszerekkel szemben. A tárgy a közös gondolkodásra épít, így az órák lényegét a közös beszélgetések adják. Az egyes órák témakörét rövid előadásokkal mutatják be a vendégelőadók, majd beszélgetés keretében osztjuk meg egymással a megfogalmazódott gondolatokat. A párbeszédnek képeslapok formájában adunk keretet, amelyek segítségével egyben egy közös jegyzet is íródik. A féléves munkát végül egy rövid dolgozat zárja, amely egy-egy szabadon választott, a kurzuson nem tárgyalt kezdeményezést mutat be.

A kurzus a tanszék FENNTARTHATÓ KÖZÖSSÉGEK STÚDIÓJÁNAK kutatási tevékenységéhez kapcsolódik, de az érintett témák miatt minden évfolyam számára nyitott!

Szeretettel várjuk a kurzus iránt érdeklődőket!

2025. június

Kemes Balázs DLA egyetemi adjunktus, tárgyfelelős
Dombrovsky Zsófia doktorandusz